

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3505/2021
02.11.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства правде, Управе за извршење кривичних санкција, Казнено-поправног завода Пожаревац - Забела, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Одељење у Пожаревцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1257/21 од 13.04.2021. године, у седници одржаној 02.11.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужене изјављена против решења којим је дозвољено понављање поступка садржаног у ставу првом изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1257/21 од 13.04.2021. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1257/21 од 13.04.2021. године, става другог и трећег изреке.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1257/21 од 13.04.2021. године, ставом првим изреке, дозвољено је понављање поступка правноснажно окончаног пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1915/12 од 17.04.2012. године и укинута је пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1915/12 од 17.04.2012. године. Ставом другим изреке, одбијена је, као неснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Пожаревцу П 684/11 од 21.12.2011. године у ставу првом и другом изреке, којим је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене плате у периоду од 01.01.2007. године до 14.01.2011. године исплати појединачне месечне новчане износе, са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате и обавезана је тужена да на име тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалиско осигурање и додатне доприносе за ПИО у висини од 12/16 за увећани стаж на износ зараде од 654.225,35 динара, за сваки месечни нето износ из става првог изреке пресуде за период од 01.01.2007. године до 14.01.2011. године надлежном Фонду пензијског и инвалидског осигурања, Филијали Пожаревац. Ставом другим изреке преиначена је пресуда Основног суда у Пожаревцу П 684/11 од 21.12.2011. године у ставу трећем изреке и обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова поступка плати 155.362,25 динара.

Против наведене одлуке донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење којим је дозвољено понављање поступка применом члана 412. у вези члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према стању списка, пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1915/12 од 17.04.2012. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Пожаревцу П 684/11 од 21.12.2011. године и одбијен захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на има накнаде штете због мање исплаћене плате у периоду од 01.01.2007. године до 14.01.2011. године исплати појединачне месечне износе, са законском затезном каматом на појединачни месечни износ од доспелости до исплате и да на име тужиоца уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и додатне доприносе за ПИО у висини од 12/16 за увећани стаж, на износ зараде од 654.225,35 динара, за сваки месечни нето износ за период од 01.01.2007. године до 14.01.2011. године надлежном Фонду пензијског и инвалидског осигурања, Филијали Пожаревац.

Тужилац је 31.12.2018. године поднео предлог за понављање поступка правноснажно завршеног пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1915/12 од 17.04.2012. године, из разлога прописаних чланом 422. став 1. тачка 10. ЗПП, са образложењем да је Европски суд за људска права у Стразбуру донео пресуду у предмету „Мирковић и други против Србије“ дана 26.06.2018. године (објављена у „Службеном гласнику РС“, број 60/18 од 03.08.2018. године), а по представкама бр. 27471/15 и 12 других, и утврдио да су притужбе према члану 6. став 1. Конвенције у вези са неуједначеном судском праксом домаћих судова које су поднели подносиоци представке први, други, шести, седми, осми, девети, десети, једанаести, тринаести, четрнаести, петнаести, шеснаести, седамнаести и осамнаести подносилац представке, прихватљиве, јер је сматрао да је дошло до повреде члана 6. став 1. Конвенције у вези са неуједначеном судском праксом домаћих судова у погледу наведених подносилаца представке и да је подносиоцама повређено право из члана 6. став 1. Европске конвенције о људским правима, а које је у вези са неуједначеном судском праксом домаћих судова (параграф 155. тачка 4. Пресуде); да тражи понављање поступка јер је стекао могућност да употреби одлуку Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људских права у предмету Мирковић и други против Србије која је постала правноснажна сходно члану 44. став 2. Конвенције дана 03.12.2018. године, с обзиром да се у овој парници ради о истом чињеничном и правном основу, као и код подносилаца представке, те да је доношењем пресуде Основног суда у Пожаревцу П 684/11 од 22.12.2011. године и пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1915/12 од 17.04.2012. године лишен права на правично суђење.

Одлучујући о предлогу за понављање правноснажно завршеног поступка другостепени суд је закључио да су се испунили услови за понављање правноснажно

завршеног поступка, применом члана 422. став 1. тачка 10. и члана 429. став 4. ЗПП и дозволио је понављање поступка правноснажно завршеног пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1915/12 од 17.04.2012. године, укинуо наведену пресуду и одлучио о жалби тужене, а разлоге које је за своју одлуку дао другостепени суд у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Чланом 422. став 1. тачка 10. ЗПП, прописано је да поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може се по предлогу странке поновити ако је, по правноснажно окончаном поступку пред домаћим судом, Европски суд за људска права донео одлуку о истом или сличном правном односу против Србије и Црне Горе.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да су испуњени услови за понављање правноснажно завршеног поступка применом члана 422. став 1. тачка 10. ЗПП, с обзиром да је Европски суд за људска права донео пресуду којом је утврдио да је подносиоцима представки повређено право из члана 6. став 1. Европске конвенције о људским правима, због неуједначене судске праксе домаћих судова поводом тужби запослених у установама за извршење кривичних санкција којима је тужена, према мишљењу тужилаца, због примене члана 7. став 3. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата у Управи за извршење заводских санкција („Службени гласник РС“, бр. 16/07 и 25/09) исплаћивала мању плату од плате коју је требало да им исплати, јер се тужилац налази у истој чињеничној и правној ситуацији, као и подносиоци представки. Како се тужилац налази у истој правној ситуацији као и подносиоци представки, то одлука Европског суда за људска права има правно дејство и према тужиоцу, са којих разлога је другостепени суд правилно дозволио понављање поступка завршеног правноснажном пресудом донетом у овом спору и ту одлуку укинуо применом члана 429. став 2. ЗПП.

Са напред наведених разлога на основу члана 412. став 4. у вези члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије тужене изјављене против другостепене пресуде на основу члана 401. став 2. тачка 5. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11) у вези са чланом 23. став 1. и 3. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС“, број 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Прелазном одредбом члана 23. став 1. Закона о изменама и допунама ЗПП, прописано је да ће се поступак који је започет по Закону о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11), а није окончан пре ступања на снагу овог закона, спровести по одребама овог закона. Поступци започети пре 01.02.2012. године, као дана ступања на снагу овог закона, спровешће се по одредбама ранијег ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09). Изузетак од овог општег правила садржан је у члану 23. став 3. наведеног Закона о изменама и допунама ЗПП, којим је прописана гранична новчана вредност од које зависи дозвољеност ревизије. Према тој одредби ревизија је дозвољена у свим поступцима у којима вредност спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра, односно 100.000 евра у привредним споровима по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, који нису правноснажно решени до дана ступања на снагу овог закона.

Тужба ради исплате поднета је 15.07.2011. године, вредност предмета спора је 654.225,35 динара, а другостепена пресуда којом је поступак правноснажно окончан донета је 13.04.2021. године.

С обзиром на то да вредност побијаног дела пресуде у износу од 654.225,35 динара не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то ревизија туженог није дозвољена на основу члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама ЗПП.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 404. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић